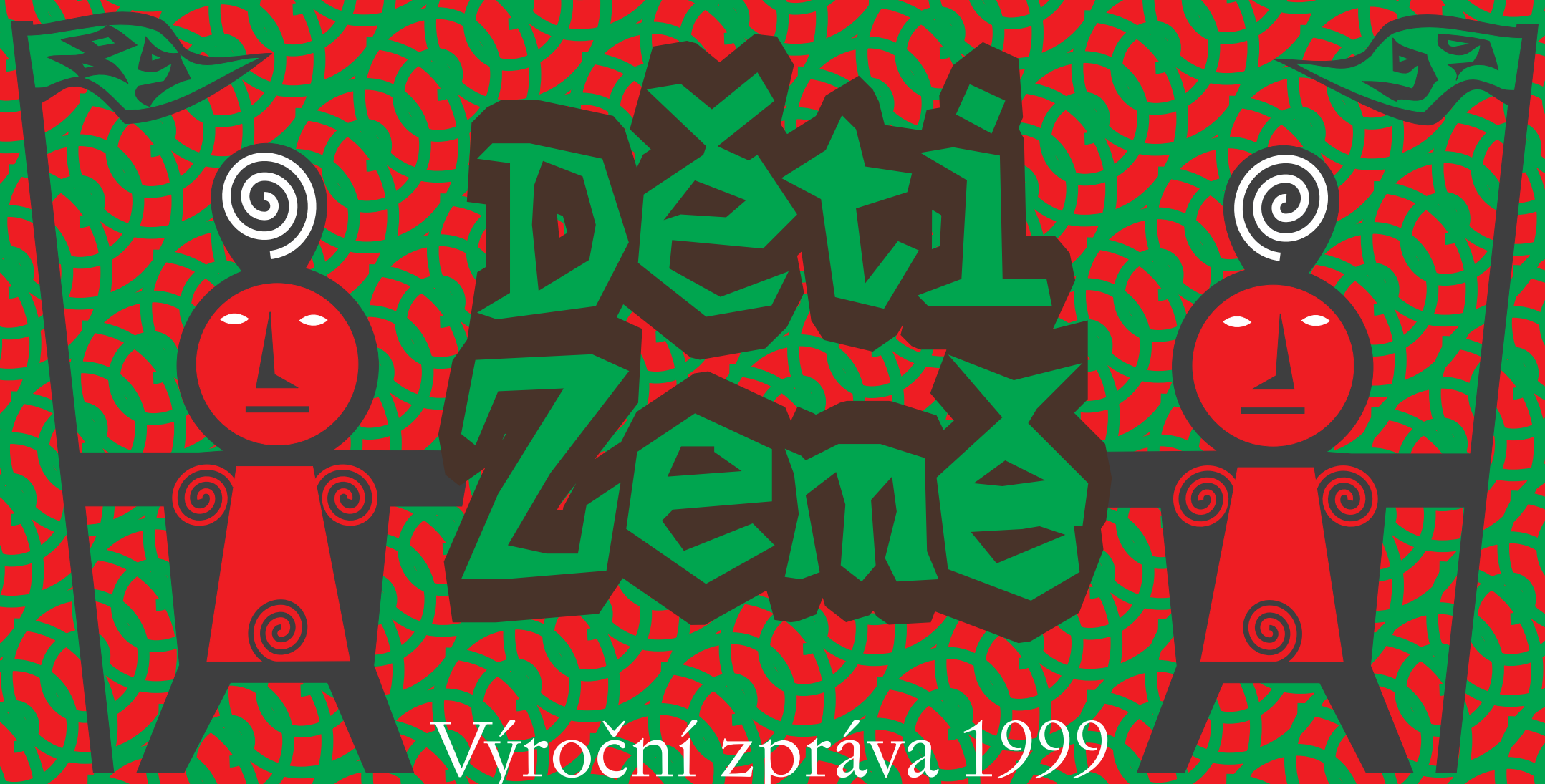
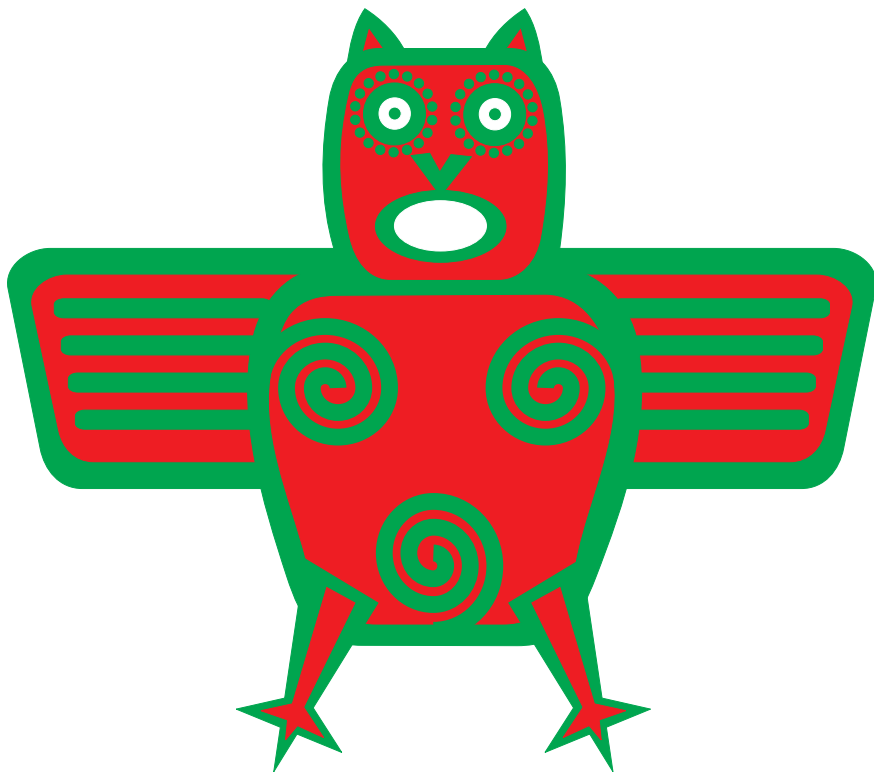

Děti Země

Výroční zpráva 1999

Úvodní slovo – Děti Země po deseti letech

Zběžným pohledem na datum vzniku Děti Země dojde každý k prostému závěru, že v roce 1999 dosáhly desátého roku svého života. Co to znamená, deset let života Děti Země? Ještě než se pustíme do zodpovězení této otázky, připomenu jen, že konkrétní datum vzniku Děti Země je 28. září 1989 a místem klub Delta v Praze 6. První novinový článek o Dětech Země vyšel 18. listopadu 1989 ve Svobodném slově, takže zcela zapadl v záplavě důležitějších a převratnějších zpráv.

Od roku 1989 se mnohé změnilo. Změnila se společnost a s ní i Děti Země. Oproti původním dvěma či třem lokálním pobočkám dnes existuje 20 základních článků (sekcí, klubů a lokálních poboček). Organizace čítající několik stovek členů a pracujících na více jak čtyřiceti projektech potřebuje již několik let mít své profesionální pracovníky. Na počátku bylo možné se scházet po bytech (ostatně v září 1989 to ani nešlo jinak) a vše dělat ve volném čase členů začínající organizace s minimálními náklady. V roce 1990 byl rozpočet Děti Země zhruba 30.000 Kč, dnes je přes 4 milióny, což je v porovnání se srovnatelně velkými organizacemi celkem málo.

Porozhlédneme-li se po světě, všechny organizace zaměřené na ochranu životního prostředí, které chtějí být úspěšné, musí pracovat na vysoké profesionální úrovni. Musí být schopné zajistit si odborné zázemí svých projektů, musí být schopné se stát partnery státních institucí a úřadů, nemohou si dovolit ignorovat politiky, kteří rozhodují o kvalitě našeho životního prostředí.

Nejpodstatnější na desetiletém působení Děti Země jsou konkrétní výsledky. Vždy bylo k jejich dosažení nutné spolupracovat s řadou dalších lidí a organizací. Nejsou to tedy jen plody činnosti našeho ekologického sdružení.

Za velký úspěch považuji to, že Česká republika výrazně omezila spotřebu látek poškozujících ozónovou vrstvu Země. Vysokou hodnotu má ubránění Českého krasu před výstavbou nové velké cementárny na samotné hranici chráněné krajinné oblasti u obce Tmaň. Několikaleté společné úsilí lidí z Českého krasu (starostů obcí a místních občanů) a nás bylo korunováno výhrou u Vrchního soudu v Praze v roce 1997. U Liberce jsme docílili toho, že ve veseckém údolí se namísto přehrady uvažuje o jeho rozumnějším využití, které, jak doufáme, méně poškodí ekologicky, krajinářsky a rekreačně hodnotné území. To je úspěch završující snahu obyvatel Vesce a Děti Země – Liberec po čtyřleté kampani započaté v roce 1995. Ovšemže budeme hlídat, aby nový projekt nenařušil cenné části této krajiny.

OBSAH

Úvodní slovo předsedy Děti Země	tato stránka
Něco o Dětech Země – naše cíle a programy	4
– Příroda /	4
– Doprava /	5
– Ekologická výchova /	5
– Odpady a toxické látky /	5
– Pomoc občanům /	5
– Místo pro život /	5
Zprávy z činnosti Děti Země	6
– pobočky a kluby /	6-11
– subjekty s celostátní působností /	11-13
Kde máme pobočky – mapa	14
Úspěchy Děti Země v roce 1999	15
Členové Čestné rady Děti Země	16
Členové Rady Děti Země	16
Publikační činnost	17
Finanční zpráva	18
Poděkování našim dárcům	19

Na stejné rovině pro mne ovšem stojí i zachráněná alej jírovců v ulici Pod Kaštaný v Praze 6 (pomohli jsme zde místnímu občanskému sdružení), přestěhované ohrožené druhy rostlin z předpolí Radovesické výsypky v severních Čechách na náhradní lokality, zachráněná mláďata rarohů, sokolů a orlů před vykradači hnízd, podíl na zabránění celoplošnému odstřelu vyder v jižních Čechách.

Myslím, že nemá cenu postupně vyjmenovávat úspěšné kampaně či aktivity Děti Země. Abych vyrovnal miskú vah, musel bych jmenovat i to, kde se nám nepodařilo uspět anebo případy, kdy jsme přišli pozdě – hlavní město Praha zatím odolává naší snaze o lepší způsob nakládání s odpady, stejně tak jsme neuspěli s kampaní, která měla pražské radní přimět k opuštění myšlenky dopravního systému, který přivede do města více aut, a tudíž i více smogu.

Myslím, že nechceme, aby se lidé vrátili do jeskyně a elektřinu vyráběli liščím ohonem, jak posměšně tvrdí někteří naši oponenti (ostatně myslím si, že to dělají v momentě, kdy jim docházejí argumenty). Byl bych jen rád, kdyby se lidé při rozhodování o důležitých věcech zastavili a zamysleli. Například o tom, zda je nutné zase další kousek zeleně ve městě obětovat na parkoviště nebo supermarket, zda je potřeba postavit další spalovnu pro rostoucí hromadu odpadu, kterou jsme v tom supermarketu nakoupili.

Stačilo by mi, kdyby si položili základní otázku: Co je pro nás existenčně důležité? Zda čistý vzduch, voda, půda, nekontaminované potraviny, anebo rychlý průjezd krajinou, zakázka pro stavební firmy či nevhodný nebo dokonce zbytečný obal? Až si my, lidé, vědomi si toho, že se nevymykáme ze zákonitostí platných pro živé tvory na této planetě, odpovíme na tuto otázku, pak se budeme moci zodpovědně rozhodnout. Zatím si ji ovšem příliš často neklademe.

RNDr. Jindřich Petrlík, předseda Děti Země

Posláním Děti Země

je dosáhnout prokazatelného zlepšení životního prostředí.

Toho se snažíme docílit řešením konkrétních problémů ve spolupráci s občany, občanskými sdruženími i státními orgány. Chceme tak přispívat k čistotě ovzduší, vody, půdy a k zachování hodnot krajiny a přírody na planetě Zemi. Současně se ale nebojíme oponovat projektům firem, státních institucí a dalších subjektů, které by výrazně poškodily křehkou ekologickou stabilitu, a snažíme se k nim hledat rozumné alternativy. Vydáváme také vlastní publikace, organizujeme kulturní akce a informujeme prostřednictvím výstav, přednášek a sdělovacích prostředků.

Filozofie Děti Země

„Vycházíme z naší závislosti na přírodě a ze vzájemných souvislostí. Tak jako se příroda vyvíjí mnoha alternativními směry, stojí a padá s velkou pestrostí ekosystémů, rádi bychom, aby byly ve stejném rozsahu alternativy i v lidském společenství.“

Alternativy v dopravě znamenají, že není na světě jen automobil. Alternativy v energetice představují nesměřovat jen k vysoké spotřebě atomové, tepelné či jinak „nečisté“ energie. Alternativy v umění chceme prezentovat během svých akcí. Alternativní životní styl vychází z pochopení, že není jen potřeba. A životní styl není jen ekologie. Naše pouto k přírodě je hlubší, než kam mohou dosáhnout technologická řešení krize našeho životního

prostředí. Nepochopíme-li to, Země nás ze sebe setřese jako nebudné děti a bude se dál točit. Heslem naší filozofie je tedy Alternativa.“

(Děti Země, duben 1990)

Programy Děti Země v roce 1999

byly zaměřené na:

- ochranu přírody,
 - hledání rozumných dopravních řešení,
 - ekologickou výchovu,
 - řešení problematiky odpadů a toxických látek,
 - pomoc občanům
 - zlepšování životního prostředí měst a obcí.
- Programy zastřešují jednotlivé kampaně a zkvalitňují spolupráci poboček a klubů na konkrétních tématech – mnohdy i z opačných konců republiky.

Program Příroda

si klade za cíl chránit ekologicky cenná území před nepříznivými vlivy okolí, které by mohly prokazatelně narušit stabilitu těchto ekosystémů, nebo ohrozit druhovou rozmanitost. ■ V roce 1999 se podařilo završit čtyřleté úsilí o zachování veseckého údolí u Liberce, které bylo ohroženo zatopením plánovanou rekreační přehradou. Tento úspěch jsme slavili společně s občanským sdružením Vesec a 8. ZO ČSOP Armillaria. ■ V loňském roce se podvzákráte vyskytlo vážné ohrožení činnosti organizací zabývajících se ochranou životního prostředí. Dvakrát se někteří političtí představitelé

v Parlamentu ČR pokusili okleštit možnosti ochrany naší přírody. V říjnu přišla skupina poslanců z Plzeňska se snahou změnit zákon č. 114/92 Sb. o ochraně přírody a krajiny tak, aby občanská sdružení nemohla vystupovat jako účastníci správních řízení. Tuto hrozbu jsme cítili jako velice závažnou, a proto jsme se ujali koordinace společné celostátní kampaně občanských sdružení, obcí a osobností různých oborů. K dopisu poslanců se připojilo 108 občanských sdružení a 74 starostů obcí a poslanců jejich zastupitelstev. ■ V červnu se nám podařilo zastavit těžbu v Červeném lomu, který se nachází uvnitř Chráněné krajinné oblasti Český kras a sousedí s přírodní rezervací Kobyla. Nepovolenou a dokonce báňským úřadem zakázanou hornickou činnost zastavila společnost STAZ teprve po přímé akci – blokádě provedené aktivisty Děti Země.

Program Doprava

si klade od svého vzniku za úkol propagovat k přírodě i člověku šetrnější druhy dopravy. Současně se snaží vysvětlovat negativní dopady automobilismu na životní prostředí a lidské zdraví. ■ S tímto cílem pořádáme v průběhu celého roku v různých místech České republiky cyklistické jízdy a již po sedm let každý listopad akci s názvem Den bez aut. Každoročně vyzýváme občany, politiky a jiné veřejně činné osobnosti, aby alespoň jeden den nepoužili své auto a zvolili způsob dopravy více příznivý životnímu prostředí. Do loňského

sedmého ročníku se také zapojilo šest desítek občanských sdružení, která uspořádala více než 100 různých akcí (výstavy, přednášky, cyklistické jízdy, besedy aj.). ■ V rámci propagační činnosti jsme vydali mnoho informačních materiálů a uspořádali řadu výstav. Jednou z nejvýznamnějších aktivit loňského roku byla snaha prosadit posouzení rozvoje dopravních sítí v České republice podle zákona č. 244/92 Sb. o hodnocení vlivů na životní prostředí.

Program Ekovýchova

vychází z přesvědčení, že je potřeba pochopit širší souvislosti mezi ochranou životního prostředí jako „teorií“ a „praxí“ uskutečňovanou každý den. Proto neustále pořádáme osvětové výstavy, vydáváme brožurky, knihy a letáky a připravujeme propagační akce, kde se lidé mohou seznámit s ochranou přírody. ■ V našich kampaních potřebujeme vysvětlit cíl a směřování naší činnosti a to, jaký pro-

blém řešíme a jak pomůže zlepšení životního prostředí. Proto se ekovýchova v našem pojetí prolíná všemi kampaněmi a je zaměřena na širokou veřejnost všech věkových skupin. ■ Pořádáme koncerty hudby různých žánrů, putovní výstavy po školách a na náměstích. Také se snažíme seznámit děti i dospělé s ochranou životního prostředí v praxi (třídění odpadu, ruční vyrábění recyklovaného papíru atd.). ■ V roce 1999 proběhl 5. ročník mnohožánrového cyklu „Hudebníci Zemi“ a také 4. ročník festivalu Olešská kramle, jehož výtěžek je věnován mentálně postiženým spoluobčanům z ústavu Stará Oleška blízko Děčína. ■ Uskutečnili jsme desítky ekovýchovných hodin na ZŠ a SŠ – především v Plzni a v Bohumilicích u Vimperka – a přednášky v řadě měst. V roce 1999 vznikly tři nové výstavy a pokračovalo putování dalších šesti připravených již v minulých letech.

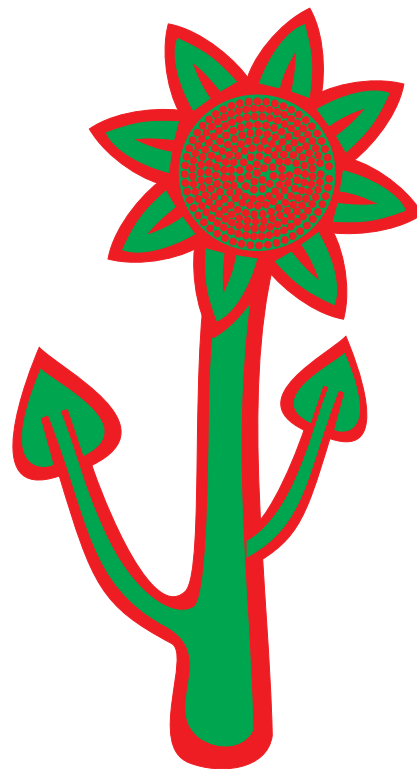
Program Odpady a toxické látky

se zaměřuje především na problematiku průmyslového znečištění ovzduší a životního prostředí vůbec. Naším posláním je výrazné zlepšení kvality vody, vzduchu, půdy. ■ Jedním z hlavních cílů posledních několika let je zavedení limitu na dioxiny v naší legislativě, čemuž jsme se v roce 1999 výrazně přiblížili. Dioxiny jsou jedovaté látky, vznikající např. při spalování odpadu a při chemických procesech, kde je přítomen chlór a jeho sloučeniny. Snaze o zavedení limitu napomohla i naše petiční akce „Konec dioxinů v České republice“, kterou podepsalo již téměř čtrnáct tisíc občanů. ■ Věnujeme se také otázce, jak řešit velké množství odpadu vznikajícího ve městech

jako např. Praha a Liberec. V roce 1999 jsme pomohli místnímu občanskému sdružení v Josefově dole zabránit zcela neopodstatněnému projektu vybudovat další spalovnu blízko Liberce, navíc uvnitř Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory.

Program Pomoc občanům

vznikl s cílem poskytovat rady občanům a občanským iniciativám při ochraně životního

prostředí v místě jejich bydliště. Děti Země za dobu svého desetiletého působení získaly mnoho znalostí a zkušeností, které chtějí předávat dál. ■ Málokdo se okamžitě orientuje ve spleťtém prostředí zákonů, a proto se kolikrát ani nezapojí do diskusí o ekologicky problematických projektech, přestože o to má zájem. ■ Velmi důležité jsou také petiční akce, díky kterým má naše organizace ve spolupráci s občany možnost ovlivňovat postoj a rozhodnutí oficiálních míst. ■ V posledních letech se podařilo kromě vzniku desítek nových občanských sdružení podstatně zlepšit vzájemnou spolupráci mezi nimi a zvýšit jejich právní gramotnost. ■ V programu byla vydána již řada užitečných brožurek a každý rok se pořádají různé semináře.

Program Místo pro život

se zaměřuje na ochranu životního prostředí v obcích a městech. Tu chápeme v širším smyslu, než jak si ji mnozí lidé představují. Myslíme si, že při rozvoji obcí a měst by se měl brát zřetel na estetiku krajiny (byť i třeba městské) a na zdraví a klid jejich obyvatel. ■ Proto si klademe za cíl v tomto programu usilovat nejen o ekologicky přijatelnou výstavbu a přestavbu měst (např. zakotvenou v územních plánech), ale také chceme chránit a vytvářet oázy zeleně. Ať už jde o zachování tzv. zelených vnitrobloků nebo výsadbu stromků či údržbu a zachování parku ve městě. ■ V rámci tohoto programu jsme se snažili po celý rok 1999 o zachování přírodního parku Košíře – Motol v Praze 5 a zelených vnitrobloků v Plzni.

Bobumilice v Čechách

Klub Děti Země v Bobumilicích vznikl na jaře 1997 a zaměřuje se na aktivity směřující k ekologičtějšímu přístupu k problémům v menších obcích o několika stovkách obyvatel. Klub má jednoho zaměstnance a několik dobrovolníků. Vedoucí je Paula Vintrová.

Úspory energie

Za nejdůležitější aktivitu v roce 1999 považujeme, kromě ekologické výchovy, energetický projekt „Možnosti tu jsou“. Jeho cílem je snížení energetické náročnosti budovy ZŠ a MŠ v Bobumilicích přístavbou zimní zahrady, která bude zároveň sloužit k herním a výukovým aktivitám dětí.

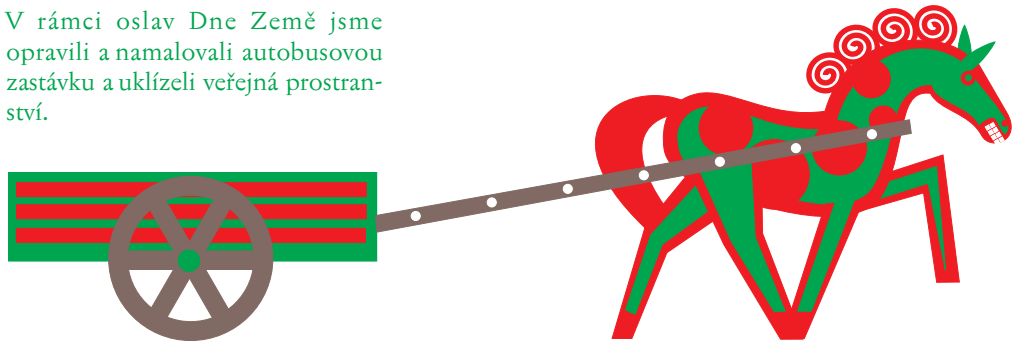
Obecní život

V průběhu roku jsme spolupracovali s obecním úřadem a místními zájmovými spolky na projektu „Obnova obecního a společenského života v Bobumilicích“. Naším společným cílem je obnova kulturních tradic a zvyků v naší obci. Proto jsme pořádali různé koncerty (J. Vodňanský a D. Dobiáš), společenské akce pro děti i dospělé, promítali jsme filmy v Mini-kině, organizovali besedy a přednášky pro místní obyvatele a ekovýchovné hodiny pro děti.

Ekologická výchova

Zajímavý byl projekt „Motýlí zahrádka“, ve kterém se děti seznámily s významem léčivých rostlin pro život a zdraví člověka.

V rámci oslav Dne Země jsme opravili a namalovali autobusovou zastávku a uklízelí veřejná prostranství.

Brandýs nad Labem

Pobočka vznikla v polovině roku 1997 a zaměřuje se především na řešení problematiky odpadů ve městě a na ochranu okolní přírody. V pobočce pracuje zhruba desítko dobrovolníků a vede ji Jana Lonská.

V roce 1999 jsme pokračovali ve dvouletém projektu podpořeném nadacemi Partnerství a VIA, jehož cílem je informovat obyvatele města a přilehlých obcí o možnostech nakládání s domovním odpadem. Výstava o odpadech, zapůjčená od pražské pobočky, navštívila místní školy a část z ní byla umístěna i do obchodů – míst, kde si lidé kromě zboží kupují i odpadky ve formě obalů.

Od září pořádáme schůzky pobočky v nově otevřeném biokrámku a čajovně poblíž náměstí. Zde také plánujeme umístění výstav nejen s ekologickou tematikou.

Brno

Brněnská pobočka vznikla jako jedna z prvních poboček Děti Země v lednu 1990 a věnuje se především propagaci ekologicky šetrné dopravy a předkládáním alternativních řešení. Každý rok vyblašuje ankety Ropák roku (o anti ekologický čin) a Zelená perla roku (o anti ekologický výrok). V Radě DZ pobočku zastupuje Martin Robeš, který byl po část minulého roku i jejím zaměstnancem. Již od roku 1994 organizuje celostátní putování Stanu pro život s aktuálními výstavami Děti Země (v roce 1999 především v výstavou „Konec dioxinů v České republice“)

Doprava

V květnu 1999 jsme uspořádali mezinárodní seminář o možnostech řešení dopravních

problémů České republiky a Rakouska se zaměřením na dálniční a vodní spojení obou států.

Své připomínky k obsáhlému materiálu Posouzení vlivů koncepce agrární, lesnické a vodohospodářské politiky na životní prostředí jsme odeslali v srpnu. Tento materiál byl na konci roku schválen, avšak bez výrazného zájmu veřejnosti.

Během roku odborně i mediálně pomáháme dalším brněnským občanským sdružením při řešení místních problémů jako je plánovaná výstavba rychlostní silnice R43 přes Brněnskou přehradu, záměr odsunout železniční nádraží z centra atd.

Stejně jako v minulých letech jsme v rámci Dne Země uspořádali ekologickou výstavu na centrálním náměstí ve městě.

Ropák roku

Tento titul za rok 1998 získal ministr průmyslu a obchodu Miroslav Grégr za sedm „ekologických hříchů“ jako např. prosazování dostavby JE Temeřín, záměr vybudovat další jadernou elektrárnu u nás, zpochybnění útlumu těžby uranu a za podporu výstavby kanálu Dunaj-Odra-Labe.

Zelená perla

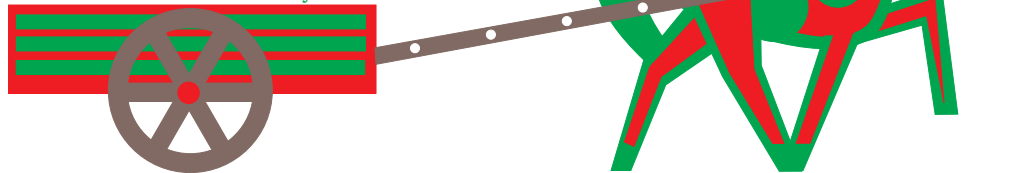
Za výrok „Nekontrolované šíření rysa je v rozporu se základní Listinou lidských práv a svobod“ dostal Zelenou perlu roku 1998 pracovník Ministerstva zemědělství a bývalý prezident Asociace profesionálních myslivců Libor Řehák.

Děčín

Pobočka byla založena v roce 1992 a hned od počátku se věnovala především lokálním tématům. V současné době mezi ně patří hlavně ochrana mokřadů na Labi, kulturní akce a informační kampaň k Národnímu parku České Švýcarsko. Pobočku vede Šárka Tomanová a v Radě DZ pobočku zastupuje Jan Dostál.

Ochrana mokřadů na Labi

Kampaň za záchranu dolního toku řeky Labe má za úkol zabránit výstavbě vodních

děl na úsecích Labe v Chráněných krajinných oblastech České středohoří a Labské pískovce. Podařilo se nám zapojit velkou část veřejnosti do procesu posuzování vlivů této stavby na životní prostředí a přimět investora k zahájení veřejných diskusí. Tímto problémem se zabývá mnoho dalších organizací a odborníků – Ing. Marie Tichá, Doc. Karel Kubát, zaměstnanci Správy CHKO Labské pískovce a České středohoří, Český rybářský svaz, Přátelé přírody aj. S většinou z nich spolupracujeme.

Další aktivity v roce 1999

V kampani Národní park České Švýcarsko jsme spolu se Správou CHKO Labské pískovce uskutečnili informační kampaň v obcích dotčených parkem (osvětové besedy a výstavy, vydání informačních listů o Národním parku ad.).

Úspěšně proběhl čtvrtý ročník benefičního kulturního festivalu Olešská Kramle v ÚSP Stará Oleška. Pomáháme občanům, kteří se na nás obracují, zapojujeme se do rozhodujících správních řízení ve městě. Na podzim k nám přišli tři noví členové pobočky, kteří se podílejí na organizování petičních akcí v kampani na ochranu dolního toku Labe, připravují a roznášejí informační materiály o Národním parku a v prosinci rovněž spolupřáteli závěrečný jazzrockový koncert pro České Švýcarsko.

Frýdek-Místek

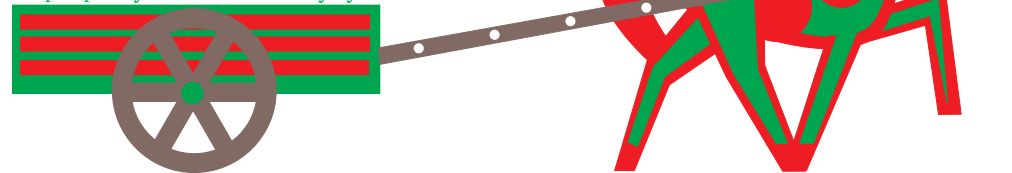
Tento klub vznikl oficiálně v říjnu 1999, ale jeho členové se aktivně zapojovali do činnosti Děti Země již od konce roku 1998. Klub se pravidelně schází druhou středu v měsíci a v současné době jsou v něm zapojeni aktivně tři členové a další dva občas pomáhají. Vedoucím klubu je Přemysl Mácha.

Výstava o dioxinech

Mezi hlavní akce, které jsme doposud uspořádali, patří výstava pod názvem „Konec dioxinů v České republice“, která navštívila Frýdek-Místek a šest dalších měst v regionu. Současně jsme pomáhali s jejím putováním po celé republice.

Další projekty

V roce 1999 jsme započali s přípravami projektu na zřízení systému náhradní autobusové přepravy v CHKO Beskydy, na kterém

spolupracujeme se Správou CHKO Beskydy a Okresním úřadem ve Frýdku-Místku. Na další rok plánujeme vybudovat naučné stezky v profilu Morávky a uspořádat sérii naučných vycházek a přednášek s názvem Ohrožená příroda našeho města.

Hodonín

Děti Země Hodonín se od svého vzniku v roce 1997 zaměřují především na ochranu mokřadů a na ekologickou výchovu. Vedoucím pobočky je Petr Havlík.

Ochrana místních mokřadů

V kampani proti průplavu Dunaj-Odra-Labe se snažíme informováním veřejnosti zamezit snahám o vybudování této vodní cesty, která by nenávratně poškodila poslední zbytky lužní krajiny v nivě řeky Moravy a rovněž by se stala pro Českou republiku nenávratnou ekonomickou zátěží. V roce 1999 jsme zahájili průzkumy části lužního lesa u Hodonína, jejichž cílem je vybudování naučné stezky.

Ekologická výchova

Připravili jsme řadu akcí pro veřejnost – jako např. fotosoutěž „Příroda kolem nás“ pro dětské fotografie, besedy v breclavském EM klubu či výstavy „Krajina a její lidé“ a „Konec dioxinů v České republice“. Významnou částí ekovýchovných aktivit byla také úzká spolupráce s dětskými přírodovědnými oddíly Castor z Mutěnic a Naděje z Hodonína.

Liberec

Pobočka vznikla v roce 1992 a již několik let se věnuje třem místním tématům (odpady, ochrana mokřadů a lesních ekosystémů). Kromě těchto aktivit napomohla v roce 1999 vzniku šesti nových občanských sdružení. Vedoucí pobočky je Simona Jašová.

Mistrovství světa v klasickém lyžování

Tento záměr se rozhodlo v Jizerských horách, i přes neúspěch s kandidaturou v předloňském roce, prosazovat Sdružení SKI 2005. V loňském roce s námi často jednali o podobě tohoto záměru, zejména o umístění běžecských tratí, přesto jsme přesvědčeni o nevhodnosti umístění takového podniku do Jizerských hor. O tom, zda MS v roce 2005 v Jizerských horách bude, se definitivně rozhodne v květnu 2000.

Vesecké údolí

Po mnoha jednáních v loňském roce, zejména s orgány ochrany přírody a Magistrátem města Liberec, jsme zaznamenali úspěch. Investor a město se rozhodly, že ve veseckém údolí jimi navrhovaná přehrada nebude. To je velice příjemným završením našeho čtyřletého úsilí o ochranu tohoto cenného kusu přírody.

Odpady v Liberci

Společně se ZO ČSOP Armillaria a DDM Větrník jsme připravili několik akcí propagujících

třídění a recyklaci odpadů (např. v dubnu na Den Země a na podzim).

Na konci roku jsme měli opravdu živo – ve spolupráci komunálního odpadu, kterou kritizujeme již od roku 1994 a která byla v polovině roku spuštěna do zkušebního provozu, byla provedena měření dioxinů. Ta pro spalovnu dopadla velmi špatně, což vzbudilo značnou odmítavou odezvu veřejnosti.

Pomohli jsme proto založit místní občanské sdružení „Lidi pro Liberec“, které mimo jiné sepsalo petici „Za ekologické nakládání s odpady v Liberci“.

Litoměřice

Pobočku založili v roce 1996 společně Kateřina Minková a Aleš Podivínský. Jejich činnost se zaměřuje na ekologickou výchovu na ZŠ a SŠ, ale vytvořili i několik výstav a letáček pro širokou veřejnost. Za dobu svého působení připravili několik ukázkových hodin o odpadech, které používají ke svým ekovýchovným hodinám i jiné pobočky.

Ekovýchova nejen pro děti

V březnu jsme uspořádali společný seminář pro členy Děti Země a zájemce o ekovýchovu, jehož cílem bylo seznámit se s existujícími materiály a připravenými ekovýchovnými hodinami a pokusit se zpracovat další témata. V roce 1999 naše pobočka vydala pracovní list o mokřadech pro 1. stupeň ZŠ.

V červenci jsme se s informačním stánkem Děti Země zúčastnili hudebního festivalu Litoměřický kořen.

Výstava o klimatických změnách, kterou jsme vytvořili v roce 1998, byla představena veřejnosti na „Jarmarku neziskových organizací“ v místním kulturním domě (v únoru v rámci akce 30 dní pro neziskový sektor).

Nymburk – Klub za záchranu Polabí

Klub Děti Země v Nymburce vznikl v roce 1992, aby zabránil zasypaní slepého ramene Labe u městečka Sadská. Záchrana tohoto cenného mokřadu se stala

jedním z prvních úspěchů Děti Země. Vedoucím Klubu je Ing. Jiří Mór a aktivním spolupracovníkem Jiří Řehounek, který klub zastupuje v Radě Děti Země. Na letním táboře a dalších akcích Klubu se podílejí desítky dobrovolníků, především z řad studentů.

Letní tábor

Náš klub se zabývá zejména ochranou přírody v oblasti středního Polabí. Již popáté jsme v létě uspo-

řádali tábor na pomoc přírodě v CHKO Kokořínsko, kde jsme se podíleli hlavně na vytváření tůň pro rozmnožování mloků a dalších obojživelníků nebo údržbě lokalit s výskytem vzácných rostlin.

Další aktivity

I v loňském roce jsme pomáhali s údržbou jižní straně svědeckého vrchu Chotuc, která je nutná

pro zachování tamní vzácné květeny včetně orchideje, vstavače nachového.

Dlouhodobě se snažíme o ochranu nymburského lesoparku Ostrov. V minulém roce jsme jednali o lepším dopravním řešení tohoto území a zdá se, že jednání budou úspěšná. Na podzim jsme podali trestní oznámení kvůli velkému úhynu ryb na Labi mezi Poděbrady a Nymburkem, jehož pachatel však bohužel zřejmě odhalen nebude. Zahájili jsme projekt na zmapování a ochranu hnízdišť chráněné břehule říční. Kromě toho se účastníme správních řízení, publikujeme v regionálním tisku a vyvíjíme i další aktivity.

Nová Včelnice

Klub vznikl v roce 1990 a snaží se na svém statku ukázat bezodpadové hospodářství v praxi. Také pořádá každý rok kulturní akce, kterými chce návštěvníkům přiblížit tento ekologicky přátelštější způsob nakládání s odpady. Vedoucím klubu je Michal Kotmel, který mj. vlastní a provozuje čajovnu.

Kulturní akce v roce 1999

Uskutečnili jsme dvě akce na podporu aktuálních petic Děti Země (petiční akce „Konec dioxinů v České republice“ a petice „Na ochranu přírody a práva bránit jí“). Na první akci vystoupila v sobotu 11. června skupina „Cannabis message“ z Jindřichova Hradce a seskupení „Orlové v blátě Evropy“. K vidění byly rovněž krátké filmy a divadlo. Druhá akce, tentokrát bez divadla, proběhla poslední říjnovou sobotu a vystoupila na ní hudební skupina Meswaku.

O prázdninách pořádáme pravidelné pobyty pražských dětí na našem statku, kde se je snažíme seznámit „s ekologií v praxi“.

Olomouc

Olomoucká pobočka Děti Země se v loňském roce zabývala zejména ochranou vodního ptactva na střední Moravě. Pobočku od jejího založení v roce 1994 vedl Jiří Řehounek. V polovině roku 1999 se přestěboval zpět

do rodného Nymburka a, protože se nepodařilo najít nástupce na místo vedoucího, pobočka ke konci roku zanikla. Jiří Řehounek zůstal v Dětech Země a pomáhá v Klubu za záchranu Polabí.

Ochrana kormoránů

Snažili jsme se najít vhodné řešení vztahu vodního ptactva (zejména kormoránů) a rybářů, kteří v nich vidí jen škodnou. Na rozdíl od jiných ob-

lastí ČR se snad podařilo nalézt vhodná kompromisní řešení, která by zabránila nekontrolovanému odstřelu a zároveň umožnila chránit chovné rybníky. S touto problematikou úzce souviselo také připomínkování zákona o náhradách škod způsobených chráněnými živočichy.

Další aktivity

Kromě této činnosti jsme se snažili v spolupráci s jinými ekologickými organizacemi ovlivňovat řešení dopravní situace v Olomouci, zejména připomínkováním územního plánu. Největší akcí pro veřejnost v roce 1999 byl stan s výstavou „Konec dioxinů v České republice“, který v rámci Ekologických dnů Olomouc navštívily stovky lidí.

Mibule potoční, jeden z obrozžených druhů obydávajících vesecké údolí u Liberce

Ostrava

I když jde o poměrně mladou pobočku (založenou v roce 1997), její aktivita je značně široká se zaměřením na veřejnost, občanská sdružení i odborníky. Každý měsíc připravuje alespoň jednu veřejnou akci – např. koncerty, výstavy, besedy a brigády. Vedou ji Ing. Miroslav Hůsták a Ing. Vlastimil Karlík, který reprezentuje Děti Země – Ostrava v Radě DZ.

Mokřady

V červnu 1999 jsme zahájili projekt „Mokřady, povodně a biodiverzita v Evropě“, zaměřený na rozvíjení mezinárodní spolupráce při ochraně mokřadů a vodních toků. Podařilo se nám navázat perspektivní spolupráci s polskou koalicí „Čas na Odru“ (Czas na Odre), která vyústila do přípravy společného projektu ochrany Odry („Řeka Odra jako ekologický koridor“) se zahájením v roce 2000. Dále jsme navázali kontakty s několika polskými a německými organizacemi.

Vyhledky na budoucí spolupráci s nimi jsou více než dobré.

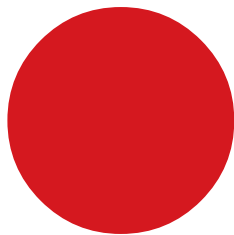
Dálnice D47

Výstavba této dálnice byla zahájena v březnu 1999, přestože dosud není ukončeno ani posuzování vlivů všech úseků dálnice na životní prostředí. V průběhu

roku byla rovněž založena „Koalice za trvale udržitelnou dopravu v Moravské bráně“, jejímiž členy jsou zatím ZO ČSOP Odry a Děti Země – Ostrava.

...Zprávy z činnosti Děti Země 1/ Pobočky a kluby... / str. 10-11

Studie o skleníkových plynech

V červenci jsme začali spolupracovat s Programem energetických úspor na studii věnované klimatickým změnám ve střední Evropě. V rámci této studie jsme zpracovali kapitolu o pilotní fázi obchodování s emisemi skleníkových plynů (tzv. Activities Implemented Jointly – AIJ) a začali pracovat na posouzení české dopravní politiky z hlediska vlivu dopravy na změny klimatu.

Plzeň

Plzeňská pobočka se již několik let věnuje problematice obchvatu Plzně a současně se snaží o zlepšování podmínek pro cyklisty a zachování vnitrobloků ve městě. Provozuje ekocentrum s knihovnou. V srpnu dosavadního vedoucího pobočky Jana Rovenského vystřídal Vít Roušal, který pobočku zastupuje v Radě Děti Země. Pobočka v Plzni působí již deset let, od jara 1990.

Obchvat Plzně

Pokračovali jsme v odporu proti delší variantě dálničního obchvatu Plzně skrz vrch Val. I nadále jsme prosazovali výstavbu kratší a v mnoha ohledech výhodnější trasy plzeňského dálničního obchvatu. V roce 1999 jsme s dotčenými obcemi podporovali kompromisní návrh vyvedení tranzitní dopravy z Plzně a spolu s dalšími účastníky řízení

jsme podali žalobu k Vrchnímu soudu v Praze proti novému nezákonnému územnímu rozhodnutí pro delší trasu obchvatu.

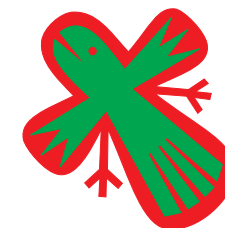
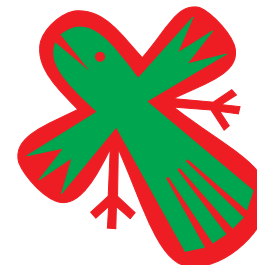
Další projekty

Pokračovali jsme v projektu „Za zelené a klidné vnitrobloky“, jehož smyslem je vytipování a následná ochrana nejcennějších ostrůvků zeleně uvnitř městské zástavby (nejde o parky). Koordinátorem tohoto projektu je Jan Rovenský.

Na podzim jsme připravili a zahájili dva projekty. První s názvem „Plzeň pro cyklisty – cyklisté pro Plzeň“, jehož cílem je zlepšení podmínek pro cyklisty ve městě a druhý s názvem „Zapojení veřejnosti do přípravy integrovaného dopravního systému Plzeňska“.

Praha

Děti Země Praha se v roce 1999 věnovaly především odpadům, toxickým látkám a dopravě. V průběhu roku jsme uspořádali přes 20 dní akcí pro veřejnost (výstavy, informační stánky, koncerty). Od září pro pražskou pobočku pracuje na plný úvazek Tomáš Nosek, který se věnuje především dopravě. Na aktivitách pobočky v oblasti odpadů a obalů se podílí Lenka Mašková a v oblasti toxických látek Milan Havel.

Doprava

V roce 1999 se uskutečnilo několik cyklistických jízd a umístili jsme na internet mapu pražských cyklistických tras. Uspořádali jsme také několik výstav o dopravě (např. na Náměstí Míru nebo v několika pražských školách). Aktivně jsme se zapojili do celostátní akce „Den bez aut“.

Odpady

Pokračovali jsme v informování obyvatel Prahy o možnostech omezování vzniku odpadů a jejich recyklaci (jako konkrétní příklad byla připravena úspěšná akce „Nic nazbyt“ – směna věcí, které už někdo nepotřebuje, ale někdo jiný potřebovat může). V průběhu roku jsme vydali plakát o snížení množství odpadů při nakupování a kontrolovali jsme správné značení obalů podle nově přijatého zákona o odpadech. Velký ohlas měl týden akcí na Náměstí Míru uspořádaný mezi Dnem dětí (1. června) a Mezinárodním dnem životního prostředí (5. června) pod názvem „S recyklací je legrace“.

Toxické látky – spalovna

Koncem roku 1998 vznikla Občanská komise pro kontrolu malešické spalovny. Tato komise má 15 členů, schází se přibližně jednou za 3 měsíce. Jedná s provozovatelem spalovny a zástupci města. Občany Prahy 10 informuje na vývěsce a také pomocí internetových stránek.

Rovněž jsme se angažovali v celostátní kampani „Konec dioxinů v České republice“ – např. při organizování prázdninového putování dioxinové výstavy a informačních stánků v Praze a při rozesílání petic.

Nové aktivní skupiny:

Mělník

V září nás kontaktovali manželé Inka a Jiří Buriánkovi a projevíli zájem o založení nové pobočky Děti Země. Jiří vystudoval Střední zemědělskou technickou školu a zajímá se hlavně o klasickou ochranu přírody a krajiny, dendrologii a botaniku.

Inka má střední pedagogické vzdělání a sedmnáctiletou praxi jako učitelka a vychovatelka, tudíž by se ráda zaměřila na ekologickou výchovu.

Již uspořádali putování výstav o odpadech a dioxinech, zapůjčených pražskou pobočkou a Centrem pro podporu občanů. Jsou v kontaktu se Správou Chráněné krajinné oblasti Kokořínsko, se kterou chtějí spolupracovat při záchraně

starých krajových odrůd ovocných dřevin a při rozšiřování původních druhů ostatních dřevin. Současně chtějí pečovat o místní lokality vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů.

Zlín

Zde na podzim 1999 vznikla velice aktivní skupina pěti studentů. S Děti Země se seznámili během prázdninového putování Stanu pro život, který navštívil s výstavou „Co s dioxiny?“ i Zlín. Jejich hlavním zájmem je v současnosti zachování parku na centrálním náměstí, ekologická výchova a osvěta. Již nyní uspořádali několik výstav na zlínských školách a několik samostatných informačních stánků. Vedoucí osobností potenciální pobočky je Jaroslav Valůch a její činnosti se aktivně účastní Bára a Alena Jurovy, Tomáš Skopový, Petr Warzel a Jan Habart, který studuje v Praze a zapojuje se i do činnosti pražské pobočky.

2/ Subjekty Děti Země s celorepublikovou působností

Beroun – Sekce „Za zachování přírody na Zemi“

Kancelář sekce „Za zachování přírody na Zemi“ se v polovině roku přesunula z Prahy do Berouna a spolu s ní i její vedoucí Michal Štingl. Sekce v Dětech Země působí již od roku 1993 a jejím největším úspěchem bylo zastavení projektu výstavby nové velkokapacitní cementárny v Českém krasu.

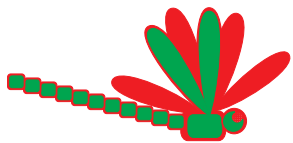
Omezení negativního vlivu těžby v Českém krasu

Naším prioritním tématem byla v roce 1999 nadměrná těžba vápenců v CHKO Český kras. Kromě celé řady dalších lomů ohrožuje zdejší přírodu Velkolom Čertovy schody, který napůl vlastní nadnárodní koncerny Heidelberger Zement a Lhoist. Tento největší vápencový lom v ČR se nachází v těsném sousedství Koněpruských jeskyní a dalších přírodních rezervací a památek. Lom ohrožuje nebo dokonce likviduje geologické a paleontologické unikum, podzemní vody, světově ojedinělou

Český kras z odvrácené strany

surovinu a původní krajinný ráz. Surovina je navíc využívána nehospodárně. Řešení

tohoto problému spatřujeme ve značném utlumení těžby a výrazném zmenšení dobývacího prostoru, tedy území určeného k těžbě. Značné úsilí jsme ve spolupráci s odborníky věnovali připomínkování dokumentace vlivů Velkolomu Čertovy schody a zapojování veřejnosti do procesu posuzování vlivů na životní prostředí.

Ke konci roku vznikla petice „Pro Český kras a českou krajinu II.“, která požaduje výrazné zmenšení dobývacího prostoru Velkolomu Čertovy schody a omezení těžby v Českém krasu i ostatních chráněných oblastech.

Další aktivity

Naše činnost spočívá také v úzké spolupráci s místními obcemi a občanskými sdruženími (např. Občanská iniciativa Suchomasty a Zlatý kůň). Jsme přidruženým členem Sdružení obcí za záchranu Českého krasu.

Zahájili jsme provoz regionálního ekologického serveru www.ceskykras.cz. Dále jsme pak organizovali třetí ročník festivalu „Zpívání v Českém krasu“ pod záštitou ministra životního prostředí a uspořádali jsme putování výstavy fotografií Krajina a její

lidé, mimo jiné na akci Evropský den parků v Chráněné krajinné oblasti Český kras.

Brno

– sekce „Za ekologicky čistou dopravu“

Hlavní těžší činnosti sekce můžeme nalézt v odborné činnosti – v připomínkování dokumentů k rozvoji dopravních sítí a jejich vlivu na životní prostředí. Současně pořádají i celonárodní akci Den bez aut. V roce 1999 seki vedl RNDr. Miroslav Patrik, který byl také zaměstnancem a zástupcem v Radě DZ.

Odborná oponentura

Zúčastnili jsme se celého procesu „Posuzování vlivů rozvoje dopravních sítí ČR na životní prostředí“. Předložili jsme připomínky a návrhy konkrétních řešení a podpořili alternativní koncepci rozvoje dopravních sítí Českého a Slovenského dopravního klubu. I přes odpor Ministerstva životního prostředí schválila česká vláda v červenci koncepci podle návrhu Ministerstva dopravy a spojů. Úspěchem je však aspoň to, že se do tohoto strategického dokumentu podařilo dostat rychlostní silnici R28 Postoloprty – Most – státní hranice, která je alternativou k dálnici D8 do Saska.

V srpnu jsme vypracovali rozsáhlé stanovisko k rozvoji dopravních sítí v rámci hodnocení sektoru doprava a spoje, které kritizuje masivní výstavbu dálniční a vodní sítě a jehož součástí je i alternativní návrh řešení dopravy. Stanovisko

podpořilo dalších 26 nevládních ekologických organizací a nadací a posuzovací proces bude ukončen v roce 2000.

Den bez aut 1999

Na pátek 5. listopadu jsme vyhlásili již 7. ročník celostátní akce Den bez aut. Zúčastnilo se jej 62 nevládních organizací a 2 města (Zlín a Hodonín poprvé zajistily přepravu v MHD zdarma) ve 22 místech. Děti Země se k akci připojily v Brně, Praze, Berouně, Ostravě, Plzni, Děčíně, Liberci a v Bohumilicích.

Alternativa k dálnici D8 do Drážďan existuje

Již od podzimu 1993 se snažíme zastavit výstavbu dálnice D8 z Lovosic přes Ústí nad Labem do saské Pirny a Drážďan, protože má vést přes Chráněnou krajinnou oblast České středohoří.

Děti Země proto navrhly vést hlavní silnici z Prahy do Saska přes Louny po rychlostní silnici R7 a po R28 přes Most a Krušné hory, tedy mimo CHKO České středohoří.

V roce 1999 pokračovalo správní řízení o udělení výjimky ze zákona č.114/1992 Sb. na průchod předložené trasy dálnice D8 přes CHKO.

Během roku jsme podali několik svých odborných stanovisek, účastnili se různých jednání a besed a vydali k této věci řadu tiskových zpráv. Do konce roku 1999 se však v této kauze nic nezměnilo, neboť investor odmítá předložit novou trasu.

V srpnu se nám podařilo zrušit územní rozhodnutí na úsek přes Krušné hory, neboť investoři chyběla řada důležitých podkladů, nutných podle zákona. Od konce roku se účastníme čtyř

správních řízení, která tento problém mají řešit, výsledek bude znám v roce 2000.

Pokračovali jsme také v lobbyingu za prosazení alternativní trasy do Saska a spolupracovali jsme např. se saskou ekologickou organizací Grüne Liga v Drážďanech a ústeckými Přáteli přírody.

České středohoří

– Tým Bořena

(nyní se sídlem v Praze)

Dřívější vedoucí Týmu Bořena, Hana Němečková, pro svou časovou zaneprázdněnost s Děti Země spolupracuje externě. V Radě Děti Země Tým Bořena zastupuje Jindřich Petrlík, který pochází z Bíliny.

Cílem Týmu Bořena je uchování několika ohrožených druhů rostlin a živočichů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny na lokalitách západní části Českého středohoří. Od svého vzniku v roce 1979 se soustavně snažíme o ochra-

nu přírody na západě Českého středohoří a od roku 1985 také lokalit, kam jsme přestěhovali ohrožené druhy rostlin z předpolí Radovesické výsypky, a komplexu stepních, lučních a mokřadních společenstev u Razic na Bílinsku.

V loňském roce jsme se především starali o lokality, kde přemístěné rostliny našly náhradní útočiště. Máme nad nimi patronát a snažíme se udržet na nich pro rostliny příhodné podmínky

pro jejich přežití. Chceme dosáhnout rovněž jejich právní ochrany. V polovině října jsme vydali celobarevnou skládačku zaměřenou na problémy ochrany přírody v západní části Českého středohoří. Kromě zasypání radovesického údolí se skládačka dotýká i vysvětlení, o co Tým Bořena při ochraně jednotlivých lokalit jde.

V roce 1999 jsme zprovoznili webové stránky Týmu Bořena, které jsou vedeny pod samostatnou adresou na stránkách Děti Země (<http://www.detizeme.cz/borena/>) a připravili výstavu fotografií z Českého středohoří.

Mladé Bříště – Klub ochrany dravců a sov

V této vesnici blízko od Pelhřimova sídlí již od roku 1990 Klub ochrany dravců a sov (KODAS). Jeho hlavní činností je projekt Falco zaměřený na ochranu vzácných dravců, projekt „Budou žít?“ na ochranu sovy páléné na Vysočině a osvětové akce. Klub má v současné době 60 členů a vedoucím je Pavel Koubek.

Akce Falco a Aquila

Tyto pravidelné akce zaměřené na ochranu hnízd vzácných dravců před vykrádáním mláďat překupníky zvířat patří mezi nejznámější. Před životem v zajetí se podařilo v roce 1999 nepřetržitou strážní službou uchránit hnízdo sokolů stěhovavých v ČR, ze kterého vylétla tři mláďata, a hnízdo orlů královských na Slovensku, ze kterého vylétla dvě mláďata. Případ částečně vykradeného nestřeženého hnízda rorohů velkých na jižní Moravě nás nutí pokračovat v ostraze hnízd i v dalších letech.

Projekt Budou žít?

Tento projekt zaměřený na ochranu jedné z nejhroženějších sov – sovy páléné – pokračo-

val instalací dalších speciálních hnízdních budek do zemědělských objektů. Sítí umělých hnízdišť se podařilo pokrýt plochu okresů Pelhřimov, Havlíčkův Brod a části okresu Kutná Hora. Celkem je vyvěšeno 250 hnízdních budek, které začala sova páléné postupně obsazovat.

Při našich projektech často spolupracujeme s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR – střediskem Havlíčkův Brod, okresními úřady Pelhřimov, Havlíčkův Brod, Kutná Hora a nevládními organizacemi se zaměřením na ochranu přírody.

Plzeň/Praha – sekce „Za čistou zemi, vzduch a vodu“

Činnost sekce je vskutku celonárodní, s hlavními zaměřením na změnu zákonů a jejich aplikaci. Na činnosti spolupracuje několik různých poboček Děti Země – např. Praha, Liberec, Frýdek-Místek, Centrum pro podporu občanů aj. Dosavadního vedoucího Tomáše Prunera na tomto místě vystřídal Ing. Milan Havel z Prahy.

Toxické látky

V roce 1999 jsme aktualizovali na dioxiny zaměřené internetové stránky a vtiskli jim zcela novou tvář (<http://www.ecn.cz/dioxin>). S produkcí dioxinů bezprostředně souvisí i spalování PVC, a proto jsme se s Centrem pro podporu občanů koncem roku 1999 ujali koordinování kampaně, jejímž cílem bylo zachování zákazu použití PVC v obalech od roku 2001. Tato kampaň byla nakonec neúspěšná.

Právo na informace o životním prostředí

Snažíme se podporovat občanská sdružení v jejich snaze získat informace o životním prostředí

v České republice. Zároveň chceme aktivně zpřístupnit údaje o emisích PCB, dioxinů a těžkých kovů, jak požaduje tzv. Aarhuská konvence.

V loňském roce jsme dokončili databázi spaloven a energobloků s přehledem emisí dioxinů, těžkých kovů, chlorovodíků, fluorovodíků a dalších znečišťujících látek. V roce 2000 chceme tyto údaje zveřejnit na internetu a vydat je i v tištěné podobě. Obeslali jsme provozovatele více než 80ti spaloven odpadů v České republice a pokusili se získat od nich informace o škodlivinách vypouštěných do ovzduší a nakládání s popelem a popílkem, které zbývají po spálení odpadů. Považujeme za důležité poděkovat i touto cestou těm, kteří nám odpověděli.

Návod na to, jak žádat informace o životním prostředí, naleznete na internetu (<http://www.detizeme.cz/cepo>).

Praha – Centrum pro podporu občanů

Centrum pro podporu občanů (CEPO) vzniklo oficiálně v roce 1996 a pracuje jako agentura pomáhající občanským iniciativám i jednotlivcům při řešení zcela konkrétních problémů životního prostředí v místě jejich bydliště. Jeho cílem je také pomáhat občanům orientovat se ve spleti zákonů a využívat je při aktivní ochraně životního prostředí. CEPO vede RNDr. Jindřich Petrlík.

V roce 1999 jsme se vedle klasické poradenské a servisní činnosti občanským iniciativám a sdružením věnovali také projektům:

Konec dioxinů v České republice

Tak se jmenoval náš prioritní projekt a současně petice zaměřená na snížení emisí těchto nebezpečných látek. Do konce roku jsme pod petici

nasbírali téměř 14 tisíc podpisů a v říjnu jsme ji předali ministři životního prostředí ČR Miloši Kužvartovi. I na jejím základě pak byl do novely tzv. „emisní vyhlášky“ zařazen limit pro emise dioxinů ze spaloven odpadů na úrovni 0,1 ng-TEQ/m³ – tedy na úrovni států EU.

V průběhu roku 1999 navštívila naše výstava nazvaná „Co s dioxiny?“ 26 měst a obcí v celé České republice, kde ji shlédlo několik tisíc návštěvníků.

Ochrana ovzduší v ČR a v Evropě

V tomto projektu se snažíme dosáhnout sjednocení naší legislativy se zákony platnými v EU. V loňském roce se nám podařilo docílit novely „emisní“ vyhlášky č. 117/1997 Sb. a zrušení či úpravy některých formulací, které oslabovaly ochranu ovzduší v České republice.

Poradenství

Pro občanská sdružení a iniciativy jsme připravili v průběhu roku několik seminářů zaměřených na fundraising, teorii a praxi hodnocení vlivu na životní prostředí (tzv. proces EIA) a odborný seminář o dioxinech.

Obrátilo se na nás několik desítek občanů se žádostí o přímou podporu v kampaních.

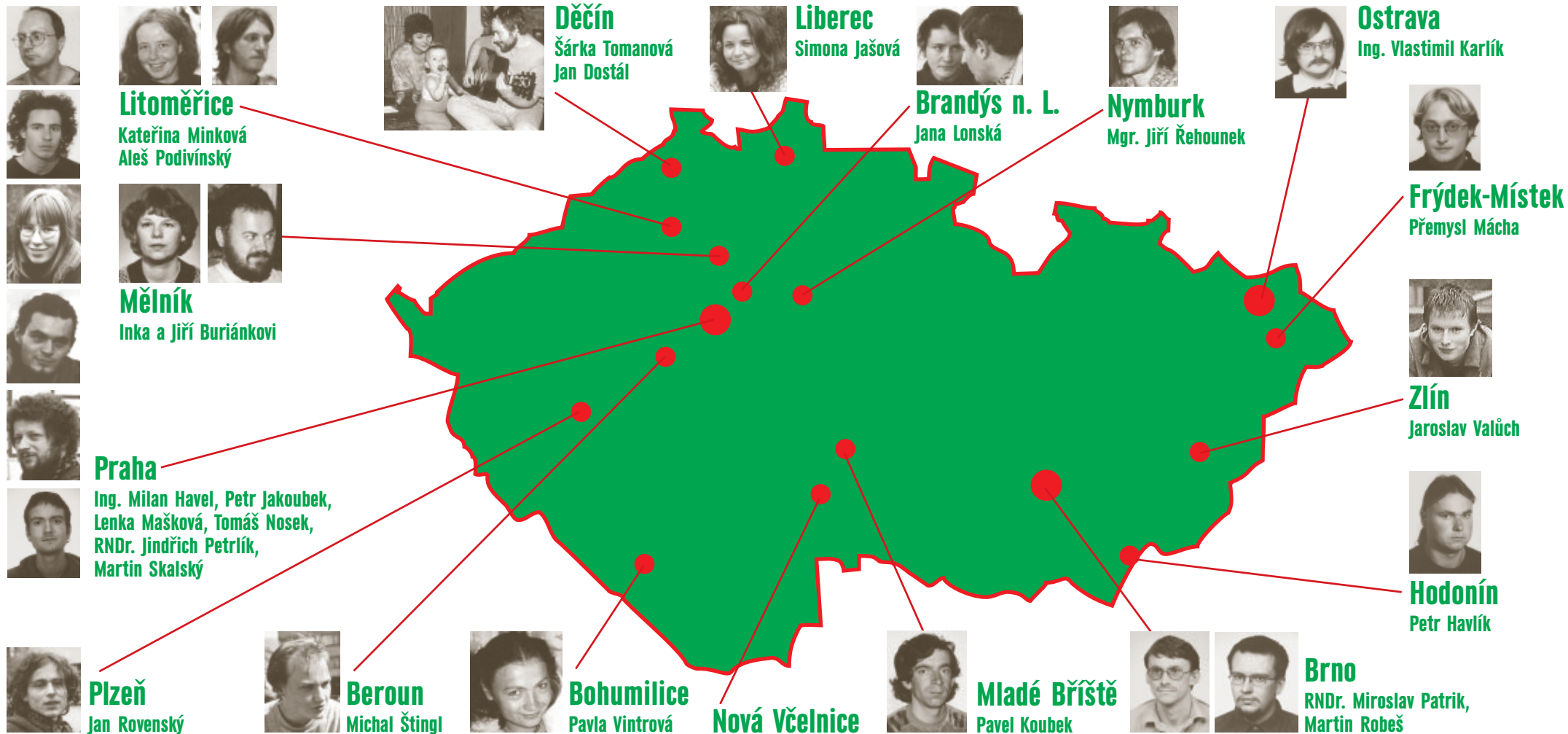
Obrana zákona č. 114/92 Sb.

Cílem tohoto projektu, vynuceného dvěma našťestí nezdařilými pokusy o oslabení zákona o ochraně přírody a krajiny (č. 114/1992 Sb.), je zachování progresivní a účinné legislativy chránící naše přírodní bohatství. V průběhu kampaně jsme zřídili speciální www stránky, které najdete na titulní stránce Děti Země (<http://www.detizeme.cz/>).

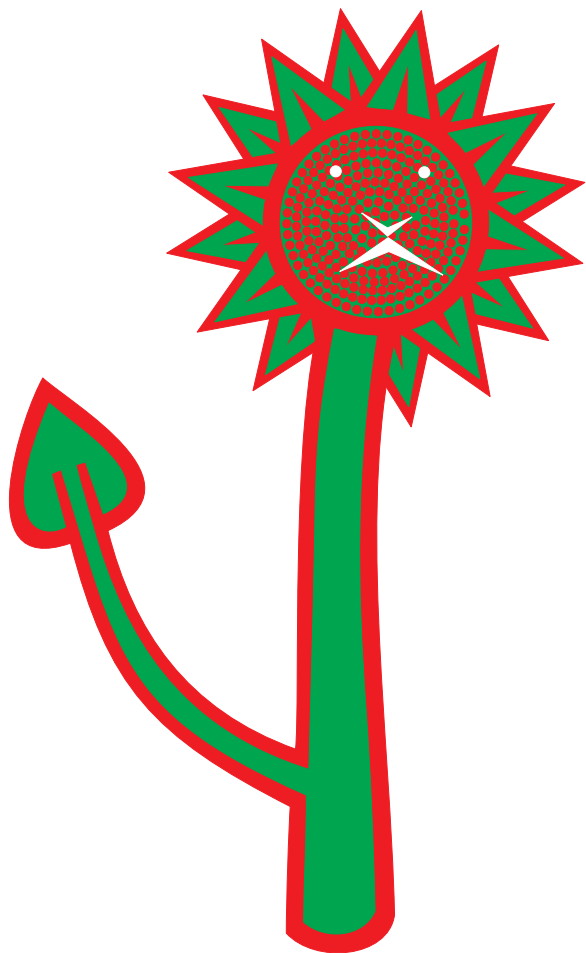

Kde máme pobočky

/ str. 14-15

Úspěchy Děti Země v roce 1999

- V ulici Pod kaštany v Praze 6 se nám podařilo zabránit plánovanému vykácení stromů, podle nichž tato ulice získala svůj název (leden).
- Ministerstvo pro místní rozvoj v Chomutově akceptovalo naše připomínky v odvolání (v dubnu) proti územnímu rozhodnutí na stavbu dálnice D8 mezi Ústím nad Labem a státní hranici, v němž chyběla řada důležitých podkladů jako posouzení vlivu na krajinný ráz, zásah do významných krajinných prvků či posouzení přeshraničních vlivů (srpen).
- Bylo prosazeno lepší využití veseckého údolí u Liberce nežli bylo plánované zatopení přehradou – podařilo se tak zachránit domov hloubě řady chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů a atraktivní rekreační zázemí statisícovému městu (květen).
- Spolu s dalšími neziskovými organizacemi jsme dvakrát po sobě ubránili zákon o ochraně přírody a krajiny před devastujícími změnami navrhanými některými poslanci (v květnu a v září).
- Ve dvou obcích jsme pomohli místním občanům v jejich souboji s firmou W-Eko, která jim nabízelá výstavbu nových spaloven odpadů – v České Vsi na Šumpersku a v Josefově Dole v Jižerských horách (květen a září).
- V červnu se nám podařilo zastavit nelegální těžbu v Červeném lomu uvnitř CHKO Český kras a v sousedství přírodní rezervace Kobyla.
- Náš návrh na výstavbu rychlostní silnice R28 z Postoloprta přes Most až ke státní hranici (chápaná jako alternativa vůči dálnici D8 z Prahy přes Ústí nad Labem ke státní hranici) se stal součástí dálniční sítě ČR při schválení koncepce rozvoje dopravních sítí českou vládou (červenec).
- Dosáhli jsme pozitivních změn v navrhované novele tzv. „emisní vyhlášky“ tak, aby lépe chránila ovzduší především před emisemi organických látek (listopad). K tomu značně napomohla petiční akce „Konec dioxinů v České republice“, kterou do 26. října, kdy jsme ji předali ministru životního prostředí Miloši Kužvartovi, podpořilo přes 14 tisíc lidí.
- Podařilo se nám zahájit činnost pozemkového spolku Bořena, který se stará o lokality ohrožených druhů rostlin a živočichů v západní části Českého středohoří.
- Jako účastníkům správního řízení o udělení výjimky ze zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny pro průchod dálnice D8 přes chráněnou krajinnou oblast České středohoří se nám na základě našich odborných připomínek a podpory dalších ekologických organizací a osobností veřejného života podařilo i v roce 1999 odvrátit vydání této výjimky.

Členové Čestné rady Děti Země

Členové Rady Děti Země

/ str. 16-17

Jiří Dědeček

šantánový písničkář, básník
a televizní moderátor

Ing. Ivan Dejmál

ekolog, bývalý ministr životního prostředí v letech 1990-1992

Doc. RNDr. Čestmír Jech, CSc.

jaderný fyzik

Prof. Dr. Erazim Kohák

filosof, ekolog a vysokoškolský učitel

Randy Kritkauský

prezident americké ekologické organizace Ecologia

Vladimír Merta

písničkář a vysokoškolský učitel

Jaroslav Pavlíček

polárník a cestovatel

Zdeněk Thoma

orientalista, fotograf a cestovatel

Rada Děti Země je rozhodovacím orgánem, který se schází každé dva měsíce. Je složena ze zástupců jednotlivých subjektů Děti Země (poboček, klubů a sekcí). Užší kolegium Děti Země, které je součástí Rady, tvoří od podzimu 1999 jeden předseda a čtyři místopředsedové. Na výročním shromáždění v Polici nad Metují byli poslední říjnový víkend zvoleni tito členové Rady:

Jan Dostál (místopředseda od podzimu 1999)

(místopředsedkyně v letech 1997 až 1999)

Ing. Milan Havel
Petr Havlík

RNDr. Miroslav Patrik
RNDr. Jindřich Petrlík

Simona Jašová
(opětovně místopředsedkyně od podzimu 1999)

(předseda)

Aleš Podivínský

Martin Robeš

Ing. Vlastimil Karlík
(místopředseda)

Vít Roušal

Ing. Jiří Řehounek

Michal Kotmel

Martin Skalský

Pavel Koubek

Michal Štingl

Jana Lonská

(místopředseda od podzimu 1999)

Přemysl Mácha

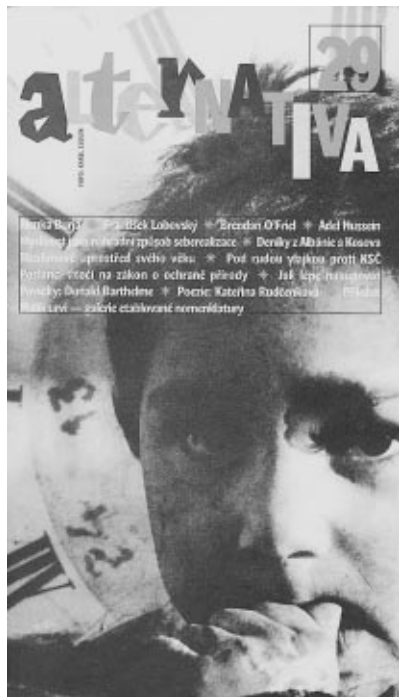
Lenka Mašková

Pavla Vintrová

Publikační činnost

Klub Alternativa

Jediným a zároveň jedinečným posláním tohoto klubu je vydávání časopisu Alternativa. Zaměřuje se na globální i lokální environmentální problémy, možnosti jejich řešení, představování alternativních koncepcí, závažné společenské otázky a nekomerční kulturu. Ani rok 1999 v tomto nebyl výjimkou. Klub se však potýkal s nedostatkem finančních prostředků, proto nebylo vydáno všech šest naplánovaných čísel. Na druhou stranu se podařilo zkvalitnit tisk, což umožňuje uveřejňování podstatně většího množství fotografií, a rozšířit počet stran. Alternativa také začala vytvářet vlastní internetové stránky.

Nové materiály vydané v roce 1999

Brožury

- „Žádejte informace o životním prostředí“ od RNDr. Jindřicha Petrlíka – CEPO
- „Poznámky k rozsahu a vymezení dobývacích prostorů v Českém Krasu“ od Prof. RNDr. Ivo Chlupáče, DrSc. – sekce „Za zachování přírody na Zemi“

Letáčky

- „Vodní díla na Labi“ – DZ Děčín
- „Sluníčko je užitečné“ – Klub DZ v Bohumilicích
- „České středohoří a ochrana jeho vzácných druhů rostlin a živočichů“ – Tým Bořena

Časopisy

- měsíčník Akce – určen především pro členy, vydává Komunikační centrum
- 2 díly informačního listu „Národní park České Švýcarsko“ – DZ Děčín
- časopis Alternativa (vychází také na internetu)
- bulletin „Český Kras“ – sekce „Za zachování přírody na Zemi“
- Zpravodaj Klubu ochrany dravců a sov – 4 čísla

Další

- pohlednice „Ohrožená příroda veseckého údolí“ a „MS 2005 v Jizerských horách?“ – DZ Liberec
- plakát o minimalizaci odpadu – DZ Praha
- plakát „Ohrožená příroda veseckého údolí“ – DZ Liberec
- petice „Pro Český kras a českou krajinu II“ – sekce „Za zachování přírody na Zemi“
- plakát na obranu zákona č. 114/92 Sb. – CEPO
- trička k deseti letům Děti Země, dopravě a ochraně ovzduší

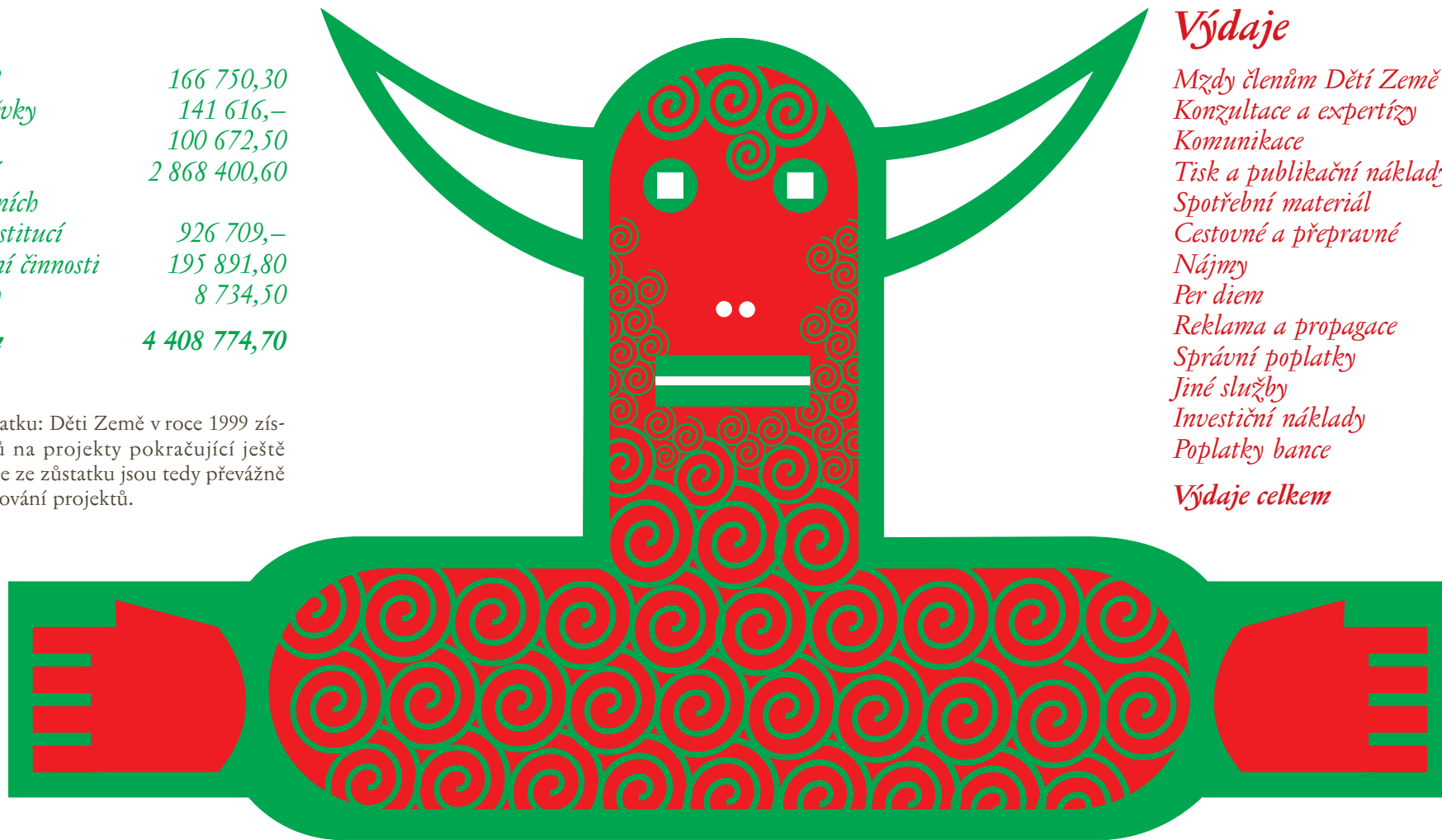
Finanční zpráva

/ str. 18-19

Příjmy

Zůstatek 1998	166 750,30
Členské příspěvky	141 616,-
Dary	100 672,50
Granty nadací	2 868 400,60
Dotace od státních a městských institucí	926 709,-
Příjem z vlastní činnosti	195 891,80
Úroky z banky	8 734,50
Příjmy celkem	4 408 774,70

Zdůvodnění zůstatku: Děti Země v roce 1999 získaly řadu grantů na projekty pokračující ještě v roce 2000. Peníze ze zůstatku jsou tedy převážně vázány na pokračování projektů.

Výdaje

Mzdy členům Děti Země	1 091 735,60
Konzultace a expertízy	74 100,-
Komunikace	419 686,50
Tisk a publikační náklady	677 298,-
Spotřební materiál	175 351,30
Cestovné a přepravné	280 379,20
Nájmy	322 627,90
Per diem	67 988,-
Reklama a propagace	151 512,80
Správní poplatky	10 810,-
Jiné služby	449 195,90
Investiční náklady	223 441,50
Poplatky bance	24 753,70
Výdaje celkem	3 968 880,40

Poděkování našim dárcům

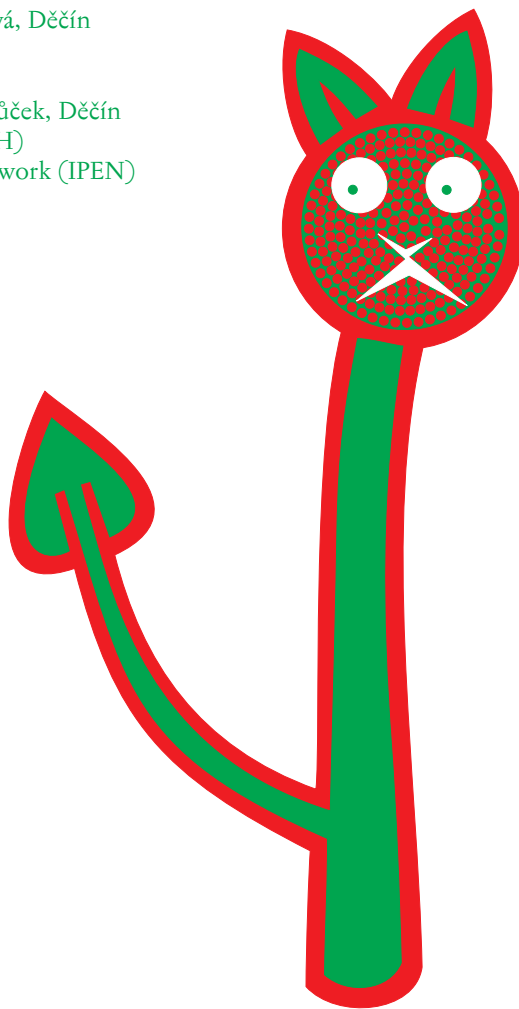
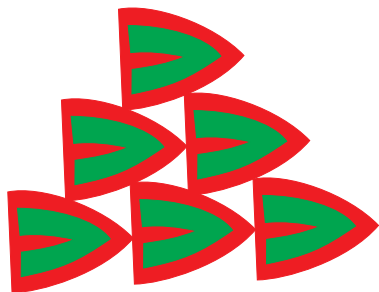
Rádi bychom poděkovali nadacím a státním institucím, které podpořily naše projekty v roce 1999 :

The Foundation for a Civil Society
Nadace Partnerství
Nadace rozvoje občanské společnosti (NROS)
Nadace Sluníčko
Nadace VIA
Nizozemské velvyslanectví – program MATRA/KAP
Městský úřad Děčín
Milieukontakt Oost-Europa
Ministerstvo kultury ČR
Ministerstvo zahraničních věcí ČR
Ministerstvo životního prostředí ČR
Okresní úřad Děčín
Open Society Fund Praha
SSEV Pavučina v rámci programu MŽP ČR
Regional Environmental Center (REC)
Úřad práce Děčín

Naše poděkování patří i dalším organizacím – za finanční, materiální či propagační podporu:

Austria Bank, a. s., Nový Bor
Čajový Klub Ve Vlnách, Děčín
ČSAD Ústí nad Labem
DeleComputers, Děčín
Dopravní podnik města Děčín
Dopravní podnik města Ústí nad Labem

Drogerie a parfumerie, Věra Kindlová, Děčín
DYPA, Benešov nad Ploučnicí
Ekobal, s. r. o., Vestec u Prahy
Geodetická kancelář, Ing. Milan Syrůček, Děčín
Health Care Without Harm (HCWH)
International POPs Elimination Network (IPEN)
JCR Děčín
Kontinenty
Mlékárna Česká Lípa
Nutrikomplex Brno
Pekárna u Tomáše, Česká Lípa
Program energetických úspor
Rosservis Děčín
Studio Marvil
Tiskárna Alcor
Technické služby Rudná u Prahy
VO Nápoje, Roman Buřič, Várnsdorf
WEFA Bohemia, a. s., Děčín

Naše aktivity by nebyly možné bez pomoci jednotlivců – konkrétních lidí, kteří nám pomáhají v kampaních jako dobrovolníci či odborní spolupracovníci, i těch, kteří nás podporují finančně. Rádi bychom vyjmenovali všechny, ale byl by to dlouhý seznam, a proto alespoň těmto:

– za finanční příspěvek vyšší než 1 000 Kč ročně

Ing. Pavel Frič
Ing. Tomáš Hakr
MUDr. Pavel Hroboň
Jaroslav Kolár
Plavcovi
paní Procházková
Ing. Jitka Sadilová
pan Straskaba

– za pravidelný měsíční příspěvek

Martin Blaha
Ing. Pavel Frič
MUDr. Pavel Hroboň
Pavel Kaňka
Adéla Kubíčková
Tereza Loudová
Miloš Malec
Jiří Matějka
Ing. Jiří Nahodil
Tomáš Nosek
Ing. Jitka Sadilová
Čestmír Strmiska
Jiří Šmejkal
Luděk Špaček
Jan Veselý
Petr Zrubecký

– za všestrannou pomoc

Akad. arch. Aleš Brotánek
Jiří Dusík
Alice Dvorská
Zuzana Galle
Dominika Chrobočková
Vít Klouček
Aleš Kuták
JUDr. Petr Kužvart
Jindřiška a Jan Skalští
Jana Sobotková
Jaroslav Škvařil
Radek Vantuch

Děti Země Branišín n. Labem

Jana Lonšá
Dřevčice 86
250 01 Branišín nad Labem
tel: 0202 / 80 60 10
fax: 0202 / 80 33 94

Děti Země Brno

Martin Robeš
Jakubské nám. 7
602 00 Brno
tel./fax: 05 / 42 22 17 43
e-mail: dz.brno@ecn.cz

Děti Země Děčín

Šárka Tomášová
Čs. mládeže 19
405 02 Děčín 4
tel./fax: 0412 / 53 11 53
e-mail: dz.decin@ecn.cz

Děti Země Holovín

Petr Havlík
Brandlova 78
695 04 Holovín 1
tel: 0628 / 34 39 53

Děti Země Liberec

Simona Jašová
Bážant 3/378
460 01 Liberec
tel.: 048 / 510 97 41
fax: 048 / 510 97 40
e-mail: dz.liberec@ecn.cz

Děti Země Litoměřice

Kateřina Minková
P. O. box 197
412 01 Litoměřice

Děti Země Ostrava

Ing. Vlastimil Karlík
Čs. armády 84
715 00 Ostrava-Michalovice
tel.: 069 / 623 19 97
pobo
0653 / 21 66 94 (řeznamnk)
e-mail: vkarlik@idp.cz

Děti Země Plzeň

Vít Konišal
Ústavská 29
301 44 Plzeň
tel.: 019 / 745 59 05
e-mail: dz.plzen@ecn.cz

**Děti Země Praha,
Komunikační centrum DZ**

Lenka Mašková
Chlumova 17
130 00 Praha 3
tel./fax/zázn: 02 / 22 78 00 52
e-mail: deti.zeme@ecn.cz

Děti Země Zlín

Jaroslav Valíček
Mladcová 307
760 01 Zlín
tel.: 067 / 468 05
e-mail: j.valuch@seznam.cz

Klub Alternativa

Martin Skalský, Radim Koppč
Podbabská 14
160 00 Praha 6
tel./zázn.: 02 / 311 70 75
e-mail: casops@alternativa@ecn.cz

Klub Nová Věžeňice

Michal Kojmcl
378 42 Nová Věžeňice 298
Pavel Kouboek
394 43 Mladé Břístě 2

Klub Bohumilice

Paola Vintrova
Bohumilice 51
38481 Okyně
tel.: 0339 / 42 33 35
e-mail: dz.bohumilice@seznam.cz

Klub Týn Bořanova

Hana Němečková
Chlumova 17
130 00 Praha 3

Klub Frydek-Místek

Přemysl Mácha
T.G.Masaryka 497
738 01 Frydek-Místek
tel: 0608 / 62 45 90
e-mail: pzemek.micha@iol.cz

Klub se záchrannou Pluhá

Mgr. Jiří Rehounek
Všehlápská 1666
288 00 Nymburk
e-mail:
rehounek@gym.nymburk.cz

Centrum pro podnikání občanů

RNDr. Jindřich Petřík
Chlumova 17
130 00 Praha 3
tel: 02 / 22 78 14 71
fax: 02 / 22 78 00 52
e-mail:
jindrich.petrik@ecn.cz

Sežec**Za ekologický život dopravou**

RNDr. Miroslav Patřík
Jakubské nám. 7
602 00 Brno
tel./fax: 05 / 42 22 17 43
e-mail: dz.brno@ecn.cz

Sežec**Za životní zemi, vzduch a vodu**

Ing. Milan Havel
Chlumova 17
130 00 Praha 3
tel./fax/zázn: 02 / 22 78 00 52
e-mail: havel@pojvhem.cz

Sežec**Za zachování přírody na Zemi**

Michal Šimčík
Husovo náměstí 85
266 01 Beroun
tel./fax/zázn: 0311 / 21 247
e-mail: dz.beroun@seznam.cz

Děti Země

V Praze roku 2000
výtisk, grafický úpravi
a ilustracemi z dílny
„Duch přítě“ doprovází
Klub Německ
(www.wjrn.cz)
Fotografice: Děti Země
Tisk: ALCOR